

[Per Federspiel.]

både i det økonomiske og i det politiske samarbejde inden for Det europæiske Fællesskab. Denne indstilling er nu blevet aldeles bydende nødvendig, idet der ellers ikke ville være nogen mening i denne sammenkædning af den europæiske politik med bestræbelserne for en forbedring i øst-vest forholdet.

Må jeg her sige, at jeg er ganske enig i den betragtning, hr. Per Hækkerup gjorde gældende, at vi ikke i dette afspændingsforhold inden for Europa kan støtte os på noget som helst fjernt eller udefra kommende og navnlig ikke på, at en kinesisk-russisk konflikt skal medføre nogen ændring i Sovjetunionens politik. Jeg tror, det ville være politisk ganske overordentlig uklogt at regne med, at dette kunne være til gavn for den vestlige verden. Enhver form for krig, selv om det er imellem vores argeste fjender, kan kun være til skade for os. Fra dansk side har vi for så vidt ikke noget udestående med Kina. Vi har til stadighed bestræbt os på at få Kina med i De Forenede Nationer, og denne politik er naturligvis rigtig.

Denne tanke om en afspænding, der skulle kulminere i en øst-vest konference eller en europæisk sikkerhedskonference, spiller en stadig større og større rolle i den politiske debat i de fleste vesteuropæiske lande, og derved er det europæiske sikkerhedsproblem kommet i forgrunden. Nu skal jeg ikke her sige andet, end at vor udenrigspolitik stadig er forankret i medlemskabet af NATO; det er det, der er grundlaget for vor sikkerhed. Det er også sagt indtil trivialitet, at en egentlig afspænding er utænkelig; medmindre der sker en tilnærmelse mellem Sovjetunionen og De Forenede Stater, således at dette, der tidligere var to poler, der stod og gnistrede mod hinanden, nu bliver to poler, der efterhånden mødes. Jeg tror ikke, man kan drage nogen slutninger af de tilsyneladende vellykkede indledende forhandlinger i Helsinki, de såkaldte Strategic Armament Limitation Talks eller SALT, men ét resultat kan man i hvert fald konstatere, nemlig at man er enedes om at mødes i april i Wien til egentlige realitetsforhandlinger. Det vil naturligvis ud fra ethvert synspunkt være lykkeligt, hvis man kunne nå til enighed mellem de to stormag-

ter om en væsentlig nedsættelse af kernevåbenberedskabet. Dette ville bl.a. give mere realitet til den ikke-spredningsaftale, der fører en lidt omtumlet tilværelse og langtfra har nået det antal ratifikationer, der skal til, for at den kan blive en realitet. Der er heller ikke noget, der tyder på med sikkerhed, at disse drøftelser mellem USA og Sovjet vil indskrænke sig strengt til den såkaldte atombalance. Hvis der ermskr freidit, så man opnår egentlige resultater, er der vel grund til at vente, at også spørgsmålet om konventionelle styrker vil blive inddraget, og at man fra russisk side i denne forbindelse vil fremdrage det gamle krav om tilbagetrækning af de amerikanske styrker fra Europa.

Dette er måske understreget i den tale, som hr. Per Hækkerup nævnte, præsident Nixons budskab til kongressen om De Forenede Staters udenrigspolitik i 1970'erne. Efter bladreferaterne, som nødvendigvis må blive korte — det er et manuskript som en tyk bog — har man lagt vægt på dette, at man fra amerikansk side påtænker en tilbagetrækning fra Europa. Jeg vil dog gøre opmærksom på, at den politiske del af denne tale ganske klart understreger det, som også må være en afgørende europæisk interesse, nemlig det nøje interessefællesskab mellem De Forenede Stater og Europa. Der er ikke tale om, at man fra amerikansk side vil trække sig ud af sit engagement i Europa, det er alene et spørgsmål om en reduktion af troppestyrkerne.

Det ville man naturligvis umiddelbart finde var en tiltalende løsning, hvis der samtidig skete en nedtrapning af de russiske styrker på den anden side af jerntæppet. Men der er én konsekvens, man må tage med i overvejelserne. Nu er Tysklandsproblemet jo stillet i forgrunden, måske for meget i forgrunden. De europæiske sikkerhedsproblemer kan ikke løses, uden at man finder en eller anden løsning på det tyske spørgsmål. Men det tyske spørgsmål må ikke være afgørende for fremskridtet i forhandlingerne mellem Øst og Vest, ganske på samme måde som hr. Per Hækkerup insisterede på, at Czekoslovakiet heller ikke måtte være en anstødssten for fremskridt.

Men når nu hr. Per Hækkerup bebrejder udenrigsministeren — det er måske rigtigere, at jeg siger det, end at udenrigsmini-